

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут агротехнологій,
селекції та екології
Кафедра рослинництва

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

**«Актуальні напрямки та
проблематика у технологіях
вирощування продукції
рослинництва»**

**23 листопада 2023 року
м. Полтава**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova
Institute of Soil Science and Plant Cultivation State Research Institute
Department of Forage Crop Production

пддву
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва

Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
23 листопада 2023 року

УДК 631.5:631.8:633

Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (23 листопада 2023 року, м. Полтава). / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2023. 184 с.

У збірнику тез висвітлено результати досліджень, які присвячені сучасним аспектам із розв'язання проблемних питань в аграрній науці, зокрема біологізації рослинництва, інноваційним заходам у технологіях вирощування сільськогосподарських культур. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам, аспірантам, здобувачам вищої освіти, фахівцям агрономічної служби агроформувань різного виробничого напрямку.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Микола МАРЕНИЧ – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Любов МАРІНІЧ - доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Ольга БАРАБОЛЯ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр КУЦЕНКО – професор кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, професор;

Микола ШЕВНІКОВ – професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Віктор ЛЯШЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Сергій ФІЛОНЕНКО - доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Людмила ЄРЕМКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Світлана ШАКАЛІЙ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Ольга МІЛЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Марина АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат психологічних наук, доцент;

Олександр ЛЕНЬ – старший викладач кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Рекомендовано до друку вченою радою навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол № 4, від 20 листопада 2023 року

ЗМІСТ

Філоненко С.В., Бойко О.В.	
Оптимізація гербіцидного захисту насінників буряків цукрових.....	8
Чайка Т.О.	
Вирощування органічної сої в Україні: перспективи та реальність.....	11
Книш В.І., Шабля О.С., Косенко Н.П., Кокойко В.В.	
Оцінка та відбір зразків кавуна з високою стійкістю проти уф-в радіації.....	14
Kovalenko A.M.	
Consequences of increase of droughtyness of climate are in south steppe of ukraine.....	16
Коваленко А.М.	
Водний режим ґрунту посівів пшениці озимої залежно від її місця у сівозміні і систем обробітку ґрунту та їх вплив на врожайність.....	19
Філоненко С.В., Кухтін О.О.	
Оптимізація продуктивних характеристик кукурудзи за різних способів основного обробітку ґрунту.....	22
Лиховид П.В., Біднина І.О.	
Застосування методики мультиплікативного прогнозу за хольт-вінтерсом для прогнозування динаміки якості зрошувальної води інгулецької зрошувальної системи.....	25
Малатинський К. Є.	
Особливості застосування препаратів з ретардантною дією на вилягання та урожайність сортів пшениці озимої вітчизняної селекції..	28
Філоненко С.В., Охріменко В.О.	
Правильний підбір гібриду буряків цукрових – запорука реалізації ними максимальної продуктивності.....	30
Марініч Л.Г., Діденко В.О.	
Формування насіннєвої продуктивності перспективних зразків стоколосу безостого.....	33
Марініч Л.Г., Гордієнко С.М., Ісаєнко Т.В.	
Роль горошку посівного (озимого) в рослинництві.....	35
Ромашко Т. П., Галушко І. А.	
Використання екстрактів рослин для контролю популяції комах-шкідників.....	37
Короткова І.В, Бенько С.	
Використання регуляторів росту у вирощуванні ячменю ярого	39
Шакалій С. М., Шевченко О. С.	
Вплив біопрепаратів на показники структури ярого ріпаку.....	43
Філоненко С.В., Цибенко В.В.	
Ефективне застосування хімічного методу боротьби з бур'янами в посівах кукурудзи.....	46

Книш В.І., Шабля О.С., Косенко Н.П., Кокойко В.В.	
Посухостійкість та урожайність кавуна за використання кремнієвмісних добрив.....	49
Книш В.І., Шабля О.С., Книш В.В.	
Коренева система щепленого і кореневласного кавуна в умовах краплинного зрошення.....	53
Шакалій С. М., Данілевський А. В.	
Вплив елементів технології на якісні показники пшениці.....	57
Шакалій С. М., Лимоня Р. С.	
Формування врожайності вівса голозерного.....	59
Шакалій С. М., Овсій О. Б.	
Формування врожаю сортів сочевиці залежно від норм висіву.....	60
Шакалій С. М., Петриченко Г.І.	
Характеристика вегетаційного періода кормових бобів.....	63
Bojarszczuk J.	
Gas exchange parameters of <i>pisum sativum</i> l. in depend on the soil tillage system.....	66
Гангур В.В., Єремко Л.С., Ткаченко С.К., Мостовий Є.Г.	
Вплив різних доз мінеральних добрив на польову схожість насіння чини посівної.....	69
Шакалій С. М., Гриценко Д. Д.	
Вплив строків сівби на ріст та розвиток сортів сої.....	71
Шакалій С. М., Коваль Е. В.	
Вплив сорту та попередника на формування врожайності та якості зерна пшениці твердої озимої	73
Шакалій С. М., Литвинченко Я. О.	
Вплив елементів технології на розвиток рослин сорго.....	76
Білявська Л. Г., Діянова А. О., Пономаренко В. В.	
Якісний склад насіння сої та його особливості	78
Білявська Л. Г., Юхименко К. С., Чамата А. С.	
Вплив видів передпосівної обробки сої на урожайність та якість насіння	80
Чернобай С.В., Рябчун В.К., Мельник В.С., Капустіна Т.Б.	
Результати оцінки кращих ліній тритикале ярого у конкурсному та попередньому сортовипробуванні.....	82
Куценко О.М., Каламбет В.В.	
Основні тенденції вирощування соняшнику в Україні в 2021-2023 роках.....	86
Ласло О.О., Шершило О.О.	
Вплив систем обробітку ґрунту на забур'яненість соняшника перед збиранням та його урожайність.....	90
Філоненко С.В., Біленко О.П., Плюйко А.С.	
Ефективність рістстимулюючих препаратів на посівах кукурудзи.....	93

УДК 633.174.2:631.54

ВПЛИВ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ НА РОЗВИТОК РОСЛИН СОРГО

Шакалій С. М., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва

e-mail: svitlana.shakaliy@pdaa.edu.ua

Литвинченко Я. О., здобувач ступеня вищої освіти Магістр спеціальності 201
Агрономія

Полтавський державний аграрний університет

Повнота сходів – показник, величина якого повністю залежить від вологозабезпечення і від температури посівного шару ґрунту. Ці фактори визначають тривалість періоду сівба - сходи, затягування якого не сприяє подальшому гарному росту і розвитку рослин сорго [1].

Дослідженнями виявлено, що як густина стояння, так повнота сходів істотно змінювалася по роках.

В середньому за роки досліджень (2021-2023 роки) при внесенні добрив проявляється підвищення показника повноти сходів.

Так, в середньому по всіх варіантах норми висіву гібрид Спринт без добрив забезпечив повноту сходів 62,4 % з коливаннями від 56,3 % до 66,3 %; гібрид Прайм 48,8 % з коливаннями від 43,3 % до 57,3 %; при внесенні добрив ці показники у гібриду Спринт склали 65,7 % з параметрами від 62,5 % 70,0 % і гібриду Прайм - 59,7 % з параметрами 49,0–60,0 % .

Таким чином, незважаючи на істотні відмінності по роках, сорго в умовах Полтавської області здатне забезпечити необхідну густоту сходів з повнотою сходів в межах 51,3–70,0 %. Повнота сходів не підвищується зі збільшенням норми висіву більше 0,8 млн. схожих насінин/га, вона вище в варіантах сорго Спринт, при внесенні добрив в середньому зростала на 3,3–4,9 %.

Сорго одна з найбільш посухостійких культур, вирощуваних в регіоні [2]. Це підтверджується показником збереження рослин до збирання. Цей показник не був знижений навіть у вкрай сухому 2021 році, проте в усі роки спостережень прослідковується тенденція зниження збереження рослин в посівах з нормою висіву до 1,0 і особливо до 1,2 млн. сх. насінин/га.

В середньому за три роки досліджень значення показника збереження рослин знаходиться в межах 55,7–87,5 %.

Збереження у рослин у варіантах із гібридом Прайм (75,0–87,0 %) вище, ніж в ділянках з гібридом Спринт (55,7–85,7 %).

Очевидно, це пояснюється тим, що внутрішньовидова конкуренція в агрофітоценозів гібриду Прайм проходить не так агресивно, і в середньому по всіх варіантах збереження склала без добрив 81,1 %; при внесенні добрив 83,7 %; у гібриду Спринт 69,4 і 74,2 %, відповідно).

Таким чином, збереження рослин сорго знаходиться на високому рівні, що цілком забезпечує формування високопродуктивного агрофітоценозу.

Володіючи високою посухостійкістю, ця культура не знижує збереження рослин в сухі роки [3].

Величина цього показника залежить від сортових особливостей, вона вище у гібриду Прайм на 11,7 % без добрив і на 9,5 % за внесення добрив (в середньому по всіх варіантах норми висіву). Внесення добрив підвищує збереження рослин до збирання – на 4,8 % (Спринт) і 2,6 % (Прайм).

Інтенсивність лінійного росту і довжину стебла рослин можна віднести до морфологічних показників, параметри яких в значній мірі залежить від створених погодних умов і визначаються особливостями гібриду [2].

В середньому за роки досліджень виявлено, що стебло сорго інтенсивно росте до фази формування волоті, потім інтенсивність знижується, але ріст стебла у сорго триває до фази цвітіння. Найбільшу висоту в фазу розвиток верхівки мав варіант Спринт з нормою висіву 1,0 млн. шт. схожих насінин – 66,1 см.

В період розвитку верхівки - цвітіння ріст у висоту був менш інтенсивний. В цей період рослини досягали висоти 78,4 см. такі ж темпи росту збереглися до цвітіння, у варіанті Спринт при нормі висіву 0,8 млн.шт. схожих насінин/га за внесення добрив – 91,0 см.

Сорт Спринт відрізнявся більш довгим стеблом. Так, без внесення добрив середня висота до цвітіння склала 84,2 см з інтервалом від 78,2 до 88,9 см, а у сорту Прайм – 69,3 см з відхиленням від 66,0 до 71,0 см. За внесення добрив ці цифри склали 89,3 см (85,6–91,0 см) у гібриду Спринт і 73,9 см (72,4–75,7 см), відповідно.

Таким чином, ростові процеси сорго залежать від особливостей гібриду та застосуванні прийомів агротехніки. Найбільш інтенсивно ріст стебла йде до з'явлення волоті. Довжина стебла гібриду Спринт в середньому по всіх варіантах на 15,4 см більше, ніж у гібриду Прайм. Внесення добрив сприяє збільшенню стебла на 4,6 см у гібриду Спринт і на 4,7 см у гібриду Прайм. Збільшення норми висіву від 1,0 до 1,2 млн. схожих насінин/га не сприяє росту стебла, а навпаки його знижує. Це зниження найбільш інтенсивне на варіантах із гібридом Спринт.

Бібліографічний список:

1. Ключников Н. А. Продуктивность зернового сорго в зависимости от минерального питания. *Кукуруза и сорго*. 2002. № 2. С. 22-23.
2. Лапа О. М., Фарафонов В. А. Вирощування зернового сорго в умовах України. *Посібник Українського хлібороба*. 2008. № 7. С. 72-76.
3. Шакалій С. М., Чмир В. О. Вплив норм добрив на продуктивність сорго зернового. *Сучасні тенденції в сільському господарстві*: матеріали Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції, Полтава: Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція, 7.10.2020 р. С. 71-73.